



ARXIU

ES REPARTeix DE FRANC ALS SE-
NYORS SOCIS DEL CENTRE EXCUR-
SIONISTA DE TERRASSA

SUSCRIPCIO: TERRASSA, 6 pessetes anyals
FORA, 7 » » »

ANUNCIS

CONDICIONS VENTATJOSSES

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY III - SEGONA EPOCA

GENER - FEBRER DE 1921 - N.º 9

SUMARI:

TEXT: Unes notes sobre Mallorca, per P. S.—EXCURSIONISME: Al refu-
gi d'Ull de Ter, per I. Suana.— Concurs de Fotografies de la «Muntanya de Sant
Llorenç del Munt» i de les Esglésies romàniques de Sant Pere de Terrassa, Ba-
ses i premis.—CRONICA. — EXCURSIONS FETES.— Homenatge al Dr.
Cadevall. *Publicacions rebudes* —Anunci d'excursions.

GRAVAT: Gràfic de camins que compren la zona de concurs fotogràfic Josep
Rigol.

REDACCIO I ADMINISTRACIO: SANT ANTONI, 64

HOTEL DE ESPAÑA

TELÉFON 1772

TERRASSA

ESTORES, ALFOMBRES
I PERSIANES

Antoni Rovira

CASA SIMÓN - FUNDADA EN 1770

Font-vella, 14 - Teléfon 2349

Articles per a esports
de la casa

A. Alimundo i C.^{ia}
de Barcelona

Foot-Ball, Basse ball, Polo, Hockey, Golf,
Croquet, Boxe, Criket, etc. - Motocicletes:
Campión, Levis, New-Hudson, Swift
Cicle-Cars: SWIFT-BABY
Bicicletes: Varies marques angleses

Representant a Terrassa:

SECUNDO CABA - Font-vella, 13

Camises, Calsotets
i Bruses a mida

**CAMISERIA
G. VACARISAS**

Font-vella, 4 i 6 - Teléf. 19-93

**V^{de} JOSEP
ILATOBA**
FOTÓGRAF

Ex-operador de les principals cases d'América

Sant Pere, 4 TERRASSA

LA CATALANA

Carruatges de lloguer
:: per a totes parts ::

JOSEP MARTI

Successor de Miquel Torres

COTXERIA: Sant Leopold, 66-Teléfon 1891

SUCURSAL: Hotel de España. TERRASSA

ELECTRICITAT

Maquinària i Material Eléctric
Montatges en general: Útils maquinària
Instal·lacions de Llum i Calefacció

Badiella & Polo

Sant Pere, 53
Teléfon, 1839 TERRASSA

VÍDUA DE JOAN CASTELLÓ

Nort, 25

TINTORERIA

ARXIV

DEL CENTRE
EXCURSIONISTA
DE TERRASSA

ANY III

SEGONA ÈPOCA

GENÈR - FEBRER 1921

NÚM. 9

UNES NOTES SOBRE MALLORCA

Amb motiu d'anunciar-se una excursió a la Illa daurada de Mallorca, creu algun amic que serien interessants unes notes personals parlant d'aquella terra privilegiada, que la separa del continent el «Mare Nostrum».

I la comanda per a mi té un gran atractiu, car sóc un fervent enamorat de la terra dels foners que ajudaren a Aníbal a conquerir les victòries.

Un encís dels molts que té Mallorca és la bonhomia dels seus moradors, que tenen pel foraster totes les atencions imaginables. No hi ha comparança possible amb els pobles de la resta de la Ibèria, i això es trasllueix en el visitant que, a l'hora de partença, sent la fonda recança d'abandonar el paradís mallorquí.

En l'aspecte artístic tot és una meravella. Jo l'he resseguida cent vegades la Catedral, joia arquitectònica del segle XVI, en la qual segons Gaston Vuillier, «jamai l'art gòtic s'ha manifestat més savi, més correcte, més expresiu». Allà m'he embadalit contemplant els tapissos, o he musicat una oració davant el mausoleu del Rei de Mallorca, Jaume II d'Aragó.

He reposat llargues estones en els bancs dels jardins de davant a La Llotja tan ben situada enfront del mar, tan severa i plena de silenci, que contrasta amb la de València, emmig d'una plaça de vendre, amb un bullici infernal. La de Palma és una obra clàssica que els voltants l'hi completen el classicisme; en canvi

la de València fa llàstima pels edificis de la vora i per les esglésies dels Sants Joans on els florejats s'enllacen en mil combinacions filles d'una imaginació exaltada, lluny de la severitat i de la plenitud de l'art gòtic.

La de la ciutat de Mallorca és una cosa harmoniosa, i més avui que s'hi acull el Museu de Pintures i el Museu Arqueològic.

Hi ha un seguit d'Esglésies que són una riquesa artística: com Montesion, que és un bell exemplar d'arquitectura xurri-guerresca; la de Sant Francesc, que guarda el cos del filòsof Ramon Lull; la de Santa Eulària, que pels detalls arquitectònics denota haver estat construïda en èpoques diferents; la de Sant Nicolau, amb magnífiques pintures d'artistes mallorquins com Mayol, Torres etz., i la de Sant Miquel, plena d'originalitat una mica desconcertadora.

Si per aquesta sucinta relació ja val la pena d'arribar-se a Mallorca per a admirar tanta bellesa, penseu que el més captivador són els carrers tortuosos i aquelles cases senyoriales amb les gàrgoles i alicorns de treball primorós, amb els portals riquíssims i sobre tot aquells patis mallorquins que no s'els hi troba parió enlloc.

Recordo que a Salamanca, davant de l'Institut, vàreig contemplant un pati que em donà la impressió de trobar-me a la Illa daurada, però al cercar-ne d'altres fou endebades. A Càceres, també, en la casa de Didac Golfín, hi ha el pati a la manera de Mallorca, com una flor exòtica entre els altres.

A la ciutat de Palma cal aturar-se a la Casa Oleza, amb aquell pou, com un ull obert emmig del pati, ple d'escuts senyoriales, amb una graderia de marbre que comunica a l'hostatge. I aquesta mateixa bellesa es troba en la casa del Comte Ayamans, en el de Càn Solleric, en un del carrer de Sant Gaietà, en un altre del carrer d'En Serra, i, sobre tot, en aquella joia de pati de la Casa Vivot, ple de riquesa en tot els detalls i que dona gust reposar-hi.

Són inexplicables els encants de la Ciutat de Mallorca, amb aquells carrers laberíntics, on, de prompte, et sobta un Arc de

l'Almudaina, o un finestral magnífic, o un pati sumptuós, o una església de línies perfectes.

I no és sols Palma la rica i la captivadora, sinó que és tota la Illa Lluçmajor amb el seu Arenal; Sòller, amb l'or de les taronges i el seu port clàssic, on el pensament hi trenca escenes de Ovidi; Valldemossa, la de Madame Dudesvant i Chopin; Manacor i Artà, de les coves esplèndides.

Cal que, per mica que puguis, amic excursionista hi vagis a Mallorca, mal te costi un sacrifici, que, segurament, et donarà fortitud i gràcia, dues coses que, amb els trasbalsaments d'avui, han caigut d'una manera llàstima.

P. S.

EXCURSIONISME

AL REFUGI D'ULL DE TER

DIES DE CAP D'ANY

El dimecres havíem fet nit a Camprodon, després d'un viatge, no monòton, però si pesat, pel llarg que resulta amb aquests trens de la Companyia de Sant Joan de les Abadeses, que marxen a una velocitat, al menys, de cinc per hora, i després entaforats en una tartana i empassar-nos uns quinze quilòmetres a les fosques, sols veient algunes congestes de neu arrecerades dessota les altes serres. No poguérem fruit de l'estada a Camprodon, com es mereix aquesta hermosa vil·la, situada a l'aiguabarreig del Ritor al Ter i en una comarca força interessant.

De bon matí del nou any carregàvem el nostre equipatge, que per cert és bastant gros, a un valent matxo, i amb l'agradable companyia d'un perfecte muntanyenc empeníem la caminada per la planera, però llarga carretera de Setcases.

L'esmortuïda claror de la lluna il·lumina els cims propers que resten envoltats de blanca catifa. Per la carretera cruixeix el glaç que

es trenca a nostres peus. La cançonera i remorosa tonada de les aigües del Ter, que va fent sa via per l'ampla vall dormida que encongeix i aclapara a l'ensem, al semblar sentir monstres que vénen.

Traspassem Llanàs, per davant de sa típica església amb pesat campanar de formós caient i afinada punta coberta de lloses negres.

Seguint carretera amunt, albirem en un penyal el poblet de La Roca, fortalesa inexpugnable en els temps de l'edat mitja. Després passem Vilallonga i per fi Setcases. Som enfront l'últim poblet que trobem en la jornada. El mal arreglerat conjunt de cases escalonades sobre els marges de la serra li dona l'expressiu caràcter dels pobles pirinencs, a l'entrar-hi per són vell pont sobre el Ter. Cal confessar que és un xic massa brut. Ara el camí ja porta un desnivell més considerable, som a la vall de Carlat; al fons obirem el Gra de Fajol, amb tota l'aspror de les seves trencades vessants i la negror de les roques que formen pregons estimballs, per on la neu hi ha rellicat, deixant solament cobert de blanc sa nua testa i els replans on s'han aguantat escassos pins negres i algun abet. Tres hores ja fa que caminem per aquesta interessant regió, hem de deixar el matxo, doncs la neu tapa completament el camí, i es fa impossible que la bèstia pugui continuar; ens despedim del simpàtic indígena, que per centèssima vegada ens dona la nota pessimista que no podrem arribar al Refugi d'Ull de Ter, ens calcem les raquetes, que tant servei han defer-nos, doncs sens elles no hi hauríem pas arribat i per sobre la neu tova, poc a poc, anem avençant per l'estreta vall, dominada per les negres roques de Xuriguera a un cantó i les no menys espadades provinents del Gra de Fajol, a l'esquerra; deixem l'esclarida baga de Caràs negre de tons pels molts abets que s'aguanten sobre la forta pendent. Van marcant el confós camí uns pals de ferro d'una alçada d'uns tres metres, indicant la direcció que cal pendre o bé el nom del lloc on hom es troba, col·locats per la Mancomunitat de Catalunya amb la cooperació de l'honorable Centre Excursionista de Catalunya. Es un treball digne de alabar i que imposa, a tots quants gosem admirant les incomptables bel·leses que guarden les nostres muntanyes, el deure de vetllar per una obra tant altament benefactora, posant-hi tot l'esforç per si alguns, que desgraciadament molts n'hi ha, mancats de tota cultura i portats per la seva estúpida ignorància, volguessin fer mal bé aquestes fites que tan profit han de portar, no solament els excursionistes sinó als mateixos muntanyencs que es veuen obligats a creuar les muntanyes en els dies més rigurosos de l'hivern.

Llegim en un pal, Coma de l'Orri, a la dreta amunt, doncs, seguint el curs del Ter, la marxa va fent-se cada pas més pesada, la neu és en extrem tova, cal avençar amb molta precaució, i anar rellevant el que obra el pas, per no fer-se tan pesat. Passem l'estret de Morens, on la vall reclosa per les altes vessants, engorja el riu que queda completament invisible sota l'atapeïda capa de neu. La pujada és més costosa; Font del Saüc, quina aigua s'ha obert pas per la neu i torna a fondres per entre d'ella. La ferma costa d'Hospitalets s'ens presenta a nostra vista, l'escalonem per fortes ziga-zagues i en el pla del mateix nom, dessota d'uns estranys pins torts i corpulents, refem nostres forces, tot mirant, al lluny, la negra taca del Xalet, sobre el nevat i nostres grandíols circ de Morens.

En amunt la vegetació va reduint-se i en el pla gran de Morens, ja ha desaparegut per complert; la neu ha allisat la muntanya del confós pedregam de grans llocs granítics que el poblen i que ara resten amagats dessota la blanca capa que va fent-se cada vegada més forta i glaçada. D'aquest pla n'arrenca una sèrie de pals que es dirigeixen a la portella de Mantet, frontera francesa; altres pels recons de Morens al Xalet, i altres que segueixen pels plans escalonats de Morens, fan via també a l'esmentat Refugi. D'aquí en amunt tots els pals mostren sols al defora un metre d'alçada, pel que pot deduir-se que estem sobre uns dos metres de neu, doncs, com he dit, són d'uns tres metres d'alçada. Des d'aquí fruïm de bon cop de vista sobre l'aspre regió que deixem enrera. Anem revoltant el morro del Puig dels Lladres, per unes pendants glaçades, que cal pujar amb molt compte si no vol rodolar-se costes avall i caure en el feréstec sot que deixem enrera.

Per fi, a les cinc de la tarda, arribem després d'una forta jornada de 10 hores, al Xalet Refugi d'Ull de Ter a una alçada de 2325 metres i voltat d'immenses muntanyes com Bastiments, Gra de Fajol, Pic de la Dona i altres; no puc descriure la forta emoció que ens causà a l'arribar en aquests apartats recons, tan solitaris, però si d'una bel·lesa verament corprenedora i salvatge. Aprop del Xalet gran, tancat, s'hi troba el Refugi lliure, a on, com és de suposar, amb molta sorpresa trobarem a uns amics nostres, coneguts d'altres excursions pirinenques, que acabaven s'arribar de Núria per mitjà del Skis.

En aquest Refugi la neu cobria completament la porta d'entrada de la part baixa, barrant el pas, però com fou construït ja per soportar aquests emparadaments també es comptà en construir-hi una escala per la part exterior que permet l'entrada per la finestra, en el temps de rigurós hivern.

No cal dir com comentàvem les moltes peripècies de l'excursió, fent rodona al volt d'una bona estufa, disfrutant aixís d'una temperatura ben agradable, mentre preparàvem la minestra per a sopar.

Dormírem sobre uns matalassos de bona palla i envoltats amb mantes, vàrem passar la nit descansant del jorn passat.

A l'aixecar-nos l'endemà al matí, quedàrem meravellats davant del formós espectacle de la sortida del Sol, reflexant-se sobre la neu glaçada les altes muntanyes esblanqueïdes, que prenien un tó rogenc que, amb la forma estranya i diabòlica dels Xalets, donava la sensació d'un espectacle verament infernal. Allà al lluny l'espai, limitat per una espessa boira allisada com ones d'una mar quieta. Prengueren comiat els nostres companys d'aquella nit, per a retornar a Núria; nosaltres passàrem el dematí tot admirant les meravelles d'aquest nostre Pirineu, que en aquest lloc es manifesta d'una manera esplèndida.

Altra vegada ben equipats anem desfent el camí per a retornar a Camprodon. Prop de Setcases nombroses ramades de bous i d'eugues pausadament i al so de l'esquella dels mansos feien camí a casa seva, omplint el paisatge, que de per si ja té un caient prou atracció i pintoresc.

Les set tocaven al cloquer de Camprodon quan arribàrem a n'aquesta vil·la, per a cercar-hi el repòs merescut i esperar l'endemà, últim dia de l'excursió.

I. SUANA.

CONCURS

DE FOTOGRAFIES DE LA "MUNTANYA DE SANT LLORENÇ DEL MUNT" I DE LES "ESGLÉSIES ROMÀNIQUES DE SANT PERE DE TERRASSA" ORGANITZAT PER LA "SECCIÓ DE FOTOGRAFIA" DEL "CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA"

Terme d'admissió el 25 de juny de 1921

Fa temps que el Centre Excursionista de Terrassa treballa en la formació de una Guia monogràfica de la Muntanya de Sant Llorenç del Munt, per a la qual té recollit ja una pila de material i quasi del tot

llestos els mapes de camins i topografia. Aquest Centre té el propòsit que l'esmentada guia acompleixi abastament la finalitat que li és destinada: que els excursionistes puguin combinar diferents i variats itineraris i conèixer, no tan sols els camins generals, sinó també els moltíssims secundaris que porten a llocs bellíssims desconeguts de molts; que la Muntanya de Sant Llorenç del Munt, un dels llocs més bells de Catalunya, sigui en sa integritat coneguda de tothom, per quin objecte la Guia contindrà estudis sobre Geologia, Història, Folk-lore, Espeleologia, etc. de la muntanya i els seus voltants i atraient per tant, major concurrència d'excursionistes.

Hi ha, oi més, el projecte de donar arreu de Catalunya, conferències sobre la Muntanya de Sant Llorenç del Munt.

Desitjant que l'esmentada guia i les conferències vagin acompanyades de una bona informació gràfica, no sols dels llocs més coneguts, sinó que també dels macissos secundaris, de les vessants, de les arbrades, masies i dels llocs de la muntanya i els seus voltants que baix diferents aspectes ofereixen marcat interès, la Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Terrassa, ha organitzat aquest Concurs Fotogràfic, per al qual demana la col·laboració de tots els professionals i «amateurs» de Catalunya.

La necessitat de recollir reproduccions de les millors fotografies que, anterior o actualment, s'han obtingut de les Esglésies romàniques de Sant Pere, que probablement il·lustraran una Monografia de les mateixes, ha sigut motiu per a que s'incloguessin en aquest Concurs alguns premis destinats exclusivament a aital objecte.

BASES:

I. S'admetran tota mena de fotografies sobre paper, directe o ampliades (tamany mínim 9 per 12), estereoscòpiques o projecció, en nombre il·limitat, sempre que el Jurat les consideri dignes d'entrar en Concurs.

II. Totes les fotografies sobre paper deuran presentar-se col·locades a les corresponents cartrolines i portar escrits ben clara i visiblement, inclús les sobre vidre, els noms dels llocs fotografiats i, demés, un lema que no excedeixi de tres paraules, mantenint-se, per tant completament anònimes quant al autor.

III. Les obres tindran d'ésser entregades lliures de despeses, convenientment preservades de tot perill, i acompanyades d'un plec tancat que porti sobre-escrit el mateix lema de les fotografies i contin-

gui el nom, cognoms i domicili del autor, a la «Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Terrassa, Sant Antoni 64, on se lliurarà al portador el corresponent rebut.

IV. El terme d'admissió d'obres començarà a comptar del primer de maig de 1921 i acabarà el dia 25 de juny del mateix any.

V. El Jurat calificador el formaran: President, En Josep Baltà de Cela, Director de l'Escola Industrial de Terrassa i Ex-director de la revista «La Fotografia Pràctica»; Vocals, D. Carles Fargas, President de la Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Catalunya; don Tomás Viver, artista; D. Daniel Blanxart, catedràtic; secretari D. Francesc Capella.

VI. El Jurat es reserva el dret de retirar o declarar fora de «Concurs», totes aquelles fotografies que, al seu judici, no s'ajustin a les condicions establertes per les presents «Bases».

VII. El fall del Jurat serà inapelable, fent-se públic el mateix dia d'obertura de l'exposició que s'organitzarà a l'efecte, per mitjà de la Premsa o per quants altres medis cregui necessaris a fi de que arribi ben aviat a coneixement dels interessats.

VIII. El Jurat podrà concedir els premis que consideri o resultin deserts, a la col·lecció que a son judici en sigui mereixedora, encara que corresponguin a un altre tema.

IX. L'exposició tindrà lloc seguidament de terminat el plaç de admissió d'obres, en un local de Terrassa fins a últims de juliol.

X. Les fotografies premiades quedaran de propietat del Centre Excursionista de Terrassa, reservant-se el dret de reproduir-les per quants procediments creguin convenients i, per tant, vindran obligats els autors, abans de rebre el premi, a deixar els negatius de les mateixes, que oportunament seran retornats per a treure'n els contratipus necessaris, així com també positius per a projecció per a l'Arxiu del «Centre».

XI. Les fotografies no premiades seran retornades als seus respectius interessats, mitjançant l'entrega del corresponent rebut lliurat el dia de l'admissió, durant els trenta dies següents al de clausura de l'exposició, passats els quals es consideraran cedides al «Centre» totes aquelles que no hagin sigut retirades.

XII. La «Secció de Fotografia» adoptarà quantes precaucions cregui convenients per a la millor protecció de les obres que's presentin a «Concurs», mentres aquestes estiguin en son poder, si bé declina tota responsabilitat sobre els accidents que involuntariament puguin ocórrer.

50 pessetes, cedides per En Ricard Sampere, Diputat provincial, que seran adjudicades com a *segon premi del tema anterior*.

Objecte d'art, cedit per En Joan Mata, que s'adjudicarà a la millor *col·lecció de 8 o més fotografies del poble de Mura*.

25 pessetes cedides pel Banc Hispà Americà que s'adjudicaran com a *segon premi del tema anterior*.

100 pessetes, cedides pel Centre Excursionista de Terrassa, que s'adjudicaran a la millor *col·lecció de 12 o més fotografies de les Esglésies romàniques de Sant Pere de Terrassa, exteriors, interiors, retaules, etc.*

50 pessetes, cedides per l'Exm. Ajuntament de Terrassa, que s'adjudicaran com a *segon premi del tema anterior*.

50 pessetes, en material fotogràfic, cedit per la casa M. Huertas S. A., de Barcelona, que s'adjudicarà com a *tercer premi del tema anterior*.

Premis especials:

100 pessetes, cedides per l'Excm. Comte de Sant Llorenç del Munt, que s'adjudicaran a la millor *col·lecció de 12 o més fotografies de la Muntanya de Sant Llorenç del Munt*, sobre paper en tamany de postal.

100 pessetes, en material fotogràfic, cedides per la casa Enric Riba, Successor de Riba S. en C., de Barcelona, que s'adjudicaran a la millor *col·lecció de fotografies estereoscòpiques en els tamany 45 per 107 i 60 per 130, sobre qualsevol dels temes objecte d'aquest Concurs*.

50 pessetes, cedides per la casa Kodak S. A., que s'adjudicaran a la millor *col·lecció de 3 o més fotografies sobre qualsevol dels anteriors temes*, tenint que ajustar-se els autors que desitgin obtenir a aquest premi, a les següents condicions: Posar a disposició de la casa Kodak, en cas que ho sollicitin, els negatius corresponents a les fotografies. Els negatius tenen que ésser de pel·lícula en rodets i fetes en càmera de fabricació Kodak, per tant, les fotografies poden ésser de qualsevol tamany en proves per contacte o ampliacions. La persona premiada deu presentar la càmera que va usar.

NOTES.—La zona total d'on o des d'on deuen obtenir-se les fotografies per a obtenir en aquest Concurs, és la compresa aproximadament en el plànol adjunt.

Les col·leccions poden ésser sobre paper per contacte o amplia-

des en tamany no inferiors a 9 per 12; sobre vidre en 8 i $\frac{1}{2}$ per 10 i estereoscòpiques en 45 per 107 i 60 per 130.

Tenint la Secció de Fotografies del Centre Excursionista de Terrassa, ofertes de nous premis, oportunament anunciarà temes i condicions o de no ésser possible, s'adjudicaran en forma que estimi pertinent el Jurat Qualificador.

CRÒNICA

EXCURSIONS FETES.—L'excursió a Canet de Mar i Castell de Santa Florentina que estava anunciada pel dia 5 de desembre, es sospengué degut a les anormals circumstàncies que travessàvem. En lloc d'aquesta s'ha organitzà una altra a Sant Llorenç, la qual es vegé força correguda.

—El dia 8 de desembre un bon estol d'elements novells realitzaren l'exploració de l'avenc de les Erminies.

Sa boca d'entrada fa uns 4 per 3 metres, la fondària total és de 26 metres, essent la seva imponent trajectòria aplomada partida en dues rutes que s'ajunten als 16 metres de la boca, continuant enfonsant-se fins als 22 metres, a on una forta rampa que descendeix fins als 26 metres, porta als pocs passos al fons d'una nau d'immenses proporcions.

No hi ha boniques tosques com tampoc estelactites, però aquella grandiositat, on no arriba la claror de la boca d'entrada, imposa i al ensems es disfruta al trobar-s'hi.

—El dia 12 de desembre uns trenta socis realitzaren l'anunciada excursió a Santa Creu d'Olorde, Molins de Rei, Papiol i Rubí.

—El dia de Sant Esteve a la tarda un bon nombre de socis i mantes damisel·les, visitaren les Esglésies romàniques de Sant Pere, i dirigint-se després a visitar l'Assil Busquets.

—Els dies 1 i 2 de gener es realitzà l'anunciada excursió a Mura. Al caient de la tarda arribaren a Mura havent visitat les seves coves, les quals han sigut molt destroçades, però amb tot i això encar hi resta quelcom digne d'ésser visitat.

La segona jornada siguié força distreta. Al dematí emprengueren la ruta cap a la Mata, Turó de Montcau, Buflavià, Obits, Cova del Drac, Can Poble i Cavall Bernat.

—El dia 6 de gener s'efectuà una excursió a can Torres, Coll de Grua i Riu, Ripoll.

Sortírem a les 5 del matí, emprenent el camí cap a Matadepera, can Gorina, can Solà del Recó i can Torres, on ja començà a despuntar el dia, oferint un aspecte preciós i encisant-nos el bell paisatge que arreu s'ens presentava.

Arribant al Coll de Grua vegérem la magestuosa boira arrossegant-se per la muntanya, semblant voler devorar el ferm pic de les Castellasses.

Després d'esmorzar en el Gorc del General emprenguérem novament la caminada, passant pel Mal Pas del General, el qual és molt perillós i gairebé intransitable. Seguidament passàrem pel collet de Matalonga endinsant-nos en un bon troç per la frondosa Canal Gran, que pel seu aspecte feréstec i solitari, per la molta espessor de brancatge i brossa que hi ha, sembla igualment que hom es trobi en els paratges més intrincants de la selva.

Seguírem després pel sot de Matalonga, que es troba sota l'anomenat Camí de la Soleia, on neix la cèlebre boira «La Matalonga», la qual acostuma arrossegat-se per la muntanya de Sant Llorenç.

Passant per la vessant de Matalonga arribàrem a les Arenes, dinant a les voreres del Riu Ripoll.

Altra volta emprenguérem el camí, passant per les brolladores fonts del Sabater, Sant Feliu del Recó, Girabau i Matadepera, arribant a nostra ciutat, contents d'haver seguit aquelles vessants quasi desconegudes per nosaltres.

—El dia 9 de gener un bon estol de socis portaren a cap l'anunciada excursió a Moncada, Conreria, Tiana i Mongat.

Una volta arribats a Moncada empenem el camí travessant el Besós, arribant seguidament a la gemada sotalada de Vallensana, on hi han diferents cases escampades.

Passem després per ca l'Artiller, arribant al Pic Andalé, des d'on es domina una extensió considerable de terreny i mar. Aquí hi passem una bella estona contemplant, primer el mar, que, amb el reflex del sol, sembla talment una capa d'or encisador; girant-nos cap a la terra s'obren una infinitat de poblets, masies i en l'horitzó es destaquen les puntes blanquíssimes de les muntanyes pirinenques, que en conjunt formen un admirable quadre.

Passant pel sot dels castanyers arribem a la Conreria, on dinem al peu mateix d'unes abundoses fonts.

Després de dinar ens dirigim cap a Montalegre, monestir de frares cartoixans.

Atrevessem el poblet de Tiana i per bona carretera arribem al veí poble de Mongat, anant a la platja a contemplar un bella estona el joguineig acompassat de les ones, per a esperar l'hora del retorn.

— El dia 16 de gener es va fer una excursió a les Tres Creus, la Pola, cim del Castell Sopera, Pou del Glaç i Ubac.

HOMENATGE AL DR. CADEVALL.— Tothom està ja enterat per la premsa diària de l'homenatge que el Museu de Ciències Naturals de Catalunya acaba de dedicar a l'il·lustre patrici terrassenc Dr. En Joan Cadevall i Diars, amb motiu de la recepció del seu Herbari.

Nosaltres ens associem amb tot l'entusiasme a n'aquest homenatge que àdhuc tenir un caràcter íntim, degut al delicat estat de salut de l'homenatjat, ha sigut d'una importància extraordinària. I el sentim en el fons del cor com si hagués sigut dedicat el nostre pare, perquè el Centre Excursionista pot ben dir-se que deu en part la seva vida a l'apoi prestat per aquest incansable soldat de la ciència. En efecte: tothom recordarà que el Dr. Cadevall fou anomenat Soci Honorari del Centre Excursionista de Terrassa, després d'una sèrie de conferències que donà en el nostre estatge. L'estudi de la botànica va aparellat amb la pràctica de l'excursionisme. Ell potser el primer botànic de la nostra terra, sentia, doncs, un gran amor a l'excursionisme i al nostre Centre. Aixís, ademés d'aquelles conferències, dirigí algunes excursions amb caràcter de lliçons pràctiques de botànica; repetides vegades ha entregat quantitats en metàl·lic pel creixement del Centre i ha portat a cap altres actes que palesen prou clar el seu entusiasme envers a nostra casa. Es per això que quan és homenatjat ens sentim d'enhorabona.

PUBLICACIONS REBUDES

- Centre Excursionista de Catalunya, números 298 al 301.
- Ateneo Tarraconense, números 20 al 30.
- Centre Excursionista Rodamón, números 34 al 43.
- Associació Excursionista «Avant», números 65 al 96.
- Ateneu Enciclopèdic Popular, números 60 al 69.
- Grop Excursionista Catalunya, números 9 al 10.
- Centre Excursionista Barcelonès, números 53 al 62.
- Centre Excursionista Montseny, números 55 al 60.
- Centre Excursionista de Vich, números 30 al 35.

- Grop Excursionista Gironí, números 6 i 7
- Club Deportivo Júpiter.
- Centre Excursionista del Vallès.
- Centre Excursionista Sabadell
- Grop Excursionista Pàtria.
- Bulletin de la Société des Excursionistes Marsellais,
- Montanyes Regalades, números 52, 53 i 60.
- La Zuda, números 76 al 89.
- El Viajante Mudo números 52 al 58.
- Acció del C. Autonomista de D. del C. i de la I. 130 al 132.
- Institució Catalana d'Història Natural.
- Actuació, números 20 i 21
- Autonomia, número 159.
- El Gironès, bis-setmanal.
- Associació del Col·legi-Acadèmia Catalunya, números 3 i 4.
- Cultura i Treball, número, 4.
- Butlletí del Diccionari de la Llengua Catalana.
- Real Academia de la Història.
- Revista del Centre de Lectura de Reus, número, 22.
- Real Academia de Ciencias i Artes
- Spanien Zeitschrift für Auslands Kunde números 1 al 5.
- Centre de Cultura Científica.

— De l'«Office Français du Tourisme» per mediació del cònsul francès a Terrassa senyor Monset rebérem una grossa quantitat de follets i mapes de propaganda, quina luxosa i acurada presentació deixen al turisme francès a un alt nivell.

Tots ells són interessantíssims pel que pensa realitzar alguna excursió a França i àdhuc pels que sols poden recórrer les seves regions amb l'imaginació.

N'hem vist un dedicat a la Bretanya, altre a la ciutat de París, alguns a les regions devastades, Verdun, Reims, camps de Batalla, a Versailles, als Alps francesos, a Font Romeu, etc. etc.

Tots ells amb nombroses i esplèndides fotografies, mapes i extenses explicacions.

S'han vist molt fullejats pels socis del Centre i han sigut l'indicació de més de quatre avant-projectes de llargues excursions.

— Dels Comissaris Generals de l'Exposició de Barcelona hem rebut un luxosíssim volum de presentació dels treballs efectuats a la

mntanya de Montjuic fins a la fi de l'any 1919, quin caràcter monumental ens té meravellats. No ens cal menys que aconsellar als socis que no l'hagin vist encara passin per nostre casal a fruit-ne la contem plació.

Un sens fi de gravats de gran tamany, quina subscripció és feta en sis llengües, ensenyen al llegidor la metaforfòsis operada a la muntanya de Montjuic, tant clarament com ho hagi vist el que ha re corregut les obres cada dia.

Els agraïm la finesa.

ANUNCI D'EXCURSIONS

SUSTITUCIO DE LA FULLA II DE L'ANY XI

DIA 13 DE FEBRER

Excursió a Santa Perpétua, Mollet, Caldes de Montbui, Sentmanat i Castellar

Sortida en el tren de les 6'10 fins a Sabadell. Retorn per Castellar.—Pressupost 4'50 pts. Inscripció divendres dia 11. Vocal En Miquel Abad.

DIA 20 DE FEBRER

Excursió a Rubí amb la col·laboració del Grop

Excursionista de Rubí

Visita a la Fàbrica Serrat, Sant Mus i can Roig, on es dinarà.

Per la tarda es visitaran les Escoles Ribes.

Sortida a les 6 del matí aprovisionats.

Sessió preparatòria divendres dia 18.—Vocal N'Isidre Llosas.

DIA 27 DE FEBRER

Excursió a Barcelona

Sortida pels F. C. de Catalunya a les 8. Visita els Tallers de l'Hispa Suissa i Palau de la Música Catalana.

A la tarda visita al Parc Güell.

Inscripció divendres dia 25.—Vocal En Domènec Palet i Barba.

DIA 6 DE MARÇ

Excursió a la Font del Forat, Cova Simanya i Font del Llor

Sortida a les quatre del matí. Retorn per Castellar. Sessió preparatòria divendres dia 4.—Vocal En Josep Alavedra.

DIA 13 DE MARÇ

Excursió Figaró, Font del Bosc, Tagamanent, Pla de la Calma i Aiguafreda

Sortida a tres quarts de tres del matí pels F. C. de Catalunya i de Barcelona a les 6 per arribar al Figaró a les 7'39.

Retorn per Aiguafreda arribant a Terrassa a quarts de deu de la vetlla.—Pressupost 7'50 ptes.—Portar-se provisions.—Inscripció divendres dia 11.—Vocal N'Isidre Suana.

DIA 20 DE MARÇ

Excursió a Castelldefels, Costes de Garraf i Sitges

Sortida pels F. C. de C. a les 7. Pressupost 7'50 pts gastos de trens.—Preparatòria divendres dia 18.—Vocal N'Evarist Rigol.

Excursió a la Illa daurada de Mallorca**DIES 24-25-26-27 i 28 DE MARÇ****ITINERARI****DIA 24**

Sortida de Barcelona a dos quarts de set de la tarda

DIA 25

Ciutat de Mallorca.

Matí a les 9.—Visites a la Catedral Gòtica.—Palau de l'Almudaina.
Llotja.—Castell de Bellver.—Barri de Santa Catalina.

Mig-dia, a la 1.—Dinar a l'Hotel Victòria.

Tarda a les 4.—Visites al Convent de Sant Francesc, (on s'hi troba el mausoleu de Ramon Lull); a l'Església del Socor, i als patis senyorials dels carrers d'En Serra i de Sant Gaietà; els de les cases Marquès de Vivot, Ayamans, Solleiric, Oleza, etc.

DIA 26

Excursió a l'interior de la illa.

A les 6 del matí.—Visita a Valldemossa, per a contemplar la formosa Cartoixa.

A les 10. — Visita a Miramar.—(Possessions de l'Arxiduc).
Dinar a Miramar.

Tarda a les 2.—Deyà i Sòller, arribant fins al port d'aquesta última població.

A les 6 tarda.—Retorn a la Ciutat de Mallorca.

DIA 27

Manacor i Artà.

Sortida a les 7 del matí de Palma.—Visita a les coves del Drac, del Pirata i dels Hams a Manacor.—
Dinar a Artà.

Visita a la Cova de l'Ermida d'Artà. Nit a Palma.

DIA 28A les 8 matí.—Visita al Museu de Raixa.—Tarda a dos quarts de 7 sortida de Palma en direcció a Barcelona.—Cost de l'excursió 130 pessetes, compresos tots els gastos.—
Inscripció dimarts dia 15.—Vocal En Pere Salom.

Tallers Gràfics La Indústria de Joan Morral, C. Passeig, 7 i 9-Terrassa

Tot bon

**Excursionista
gasta Xacolata
Piera i
Brugueras****LA DALIA**

QUEVIURES I COLONIALS

JOSEP SOLDEVILACONSERVES DE TOTES MENES
SOPES I PURÉS PROPIS PER A
EXCURSIONISTES

FONTVELLA, 40 - TELÉF. 1861

PRODUCTES HIGIÈNICS COLOMBIANS

CONCESSIONARIS EXCLUSIUS

FREIXA I GASTÓ

COLUMELA, 13

TERRASSA**POLVOS «AURORA»**

ANTISÉPTICS, PERFUMATS, REFRESCANTS

L'ALEGRIA DELS NENS LA OBTINDRÁN LES MARES QUE GASTIN

AQUESTS ACREDITATS POLVOS

IMMILLORABLES PER A DESPRÉS DEL BANY

RIVALITZEN AMB TOTS ELS SEUS SIMIL·LARS

ES VENEN A TOT ARREU**FERRETERIA MODERNA****Domingo Argemí Riera**GRANS EXISTÈNCIES D'ARTICLES PER A
TURISME, CAMP I PESCACOMPLERT ASSORTIT DE
ARTICLES PER A AFEITAR

VARIETAT EN OBJECTES PER A REGAL ETZ.

Si no pot llegir bé això és que necessita usar ulleres, dirigeixis
a la casa**JOSEP BALADA**

SUCESSOR DE PERE CULELL

Font-vella, 10

Teléfon, 2399

Joieria, Bisuteria, Optica-Bessons prismàtics
Gafes per a el sol.-Altimé-
trics.-Contapassos, etc, etc.Representant de l'acreditada casa
F. de P. CARRERAS de Barcelona

GALÍ I C.^A

Drogues i productes químics
:: Material fotogràfic ::

GRAN ASSORTIT DE CONSERVES
Sant Pere, 27 - Telèfon 1850

Galetes i Bescuits
SPORTMAN
PINEDA GERMANS

Telèfon, 671 A - Barcelona

Dipòsit a Terrassa: JAUME TALÓ
Font-vella, 18, bis

Pianos i Auto - pianos
de les mellors marques

ROLLOS de música mecànica
Sempre novetats
Música impresa

CASA FARRÀS

Gabatxons, 18 - Telefon, 2182

Jaume Taló

Drogues i Perfumeria
Productes Químics, Colonials
Dipòsit de Conserve, Xampany
Vins i Licors

Font-vella, 18, bis. - Telèfon 2308

Vestir B. D. B. Casa Lous
Telèf. 1927 Sant Pere, 35



Fill de Joan Segues

Fàbrica de Productes ceràmics

Fàbrica: San Marián, 193
Telèfon 2085

Magatzem i Despatx:
Font-vella, 1 - Telèfon 2137

FERRETERIA
EL GLOBO



Baylina i C.^a

Plaça Major 18-Font-vella 2

Ferreteria en general
Bateria de cuina
Articles per a excursionisme

Telèfon 1970

ESPARTENYERIA
DE

Ignasi Grau

Espardenyes reforçades i de luxe per a Caça, Estiu i excursions. :: Grans :: existències ::

ARRABAL, 22

JOSEP MACIAS
MARIMÓN

GRANS ASSORTITS EN LLANERIA
PER A CABALLER I SENYORA CÒPIA DE LA CASA CLAUDE DE PARÍS

ENFRONT AL MERCAT
TELÈFON, 6298

Perfumeria - Bisuteria - Guants
Paraigües - Carteres - Cigarreres

GRAN ASSORTIT EN
OBJECTES PER A REGALS

Antigua Casa CARDELLACH

59, Font-vella, 59

EXCURSIONISTES:

PROBEU EL CAFE CONCENTRAT IDEAL QUE VEN LA

CASA FARGAS

I NO EN GASTAREU D'ALTRE.



Despatx: Sant Pere, 40
Tallers: Galileo

Pintura d'art i Decoració

Miquel Pujadas Badia

- Habitacions -
Mobles i Rètols

SOCIETAT, 3

GIBERT I MARTÍN

Ciment de totes classes :: Vigues de formigó
Blocs :: Revoltons :: Dipòsits de ciment armat

Carbons: Antracita - Cock i demás per a la indústria

Despatx: Sant Leopold núm. 123

Telèfon, 6188



MONTSENY.-Turó de l'Home
Clixé Roset



NÚRIA.-Bosc de la Verge
Clixé Galizia